

Centrum Onkologii - Instytut
Zakład Epidemiologii i Prewencji Nowotworów
ul. Roentgena 5, 02-781 Warszawa
Tel.: 0 22 643 92 34
e-mail: canepid@coi.waw.pl

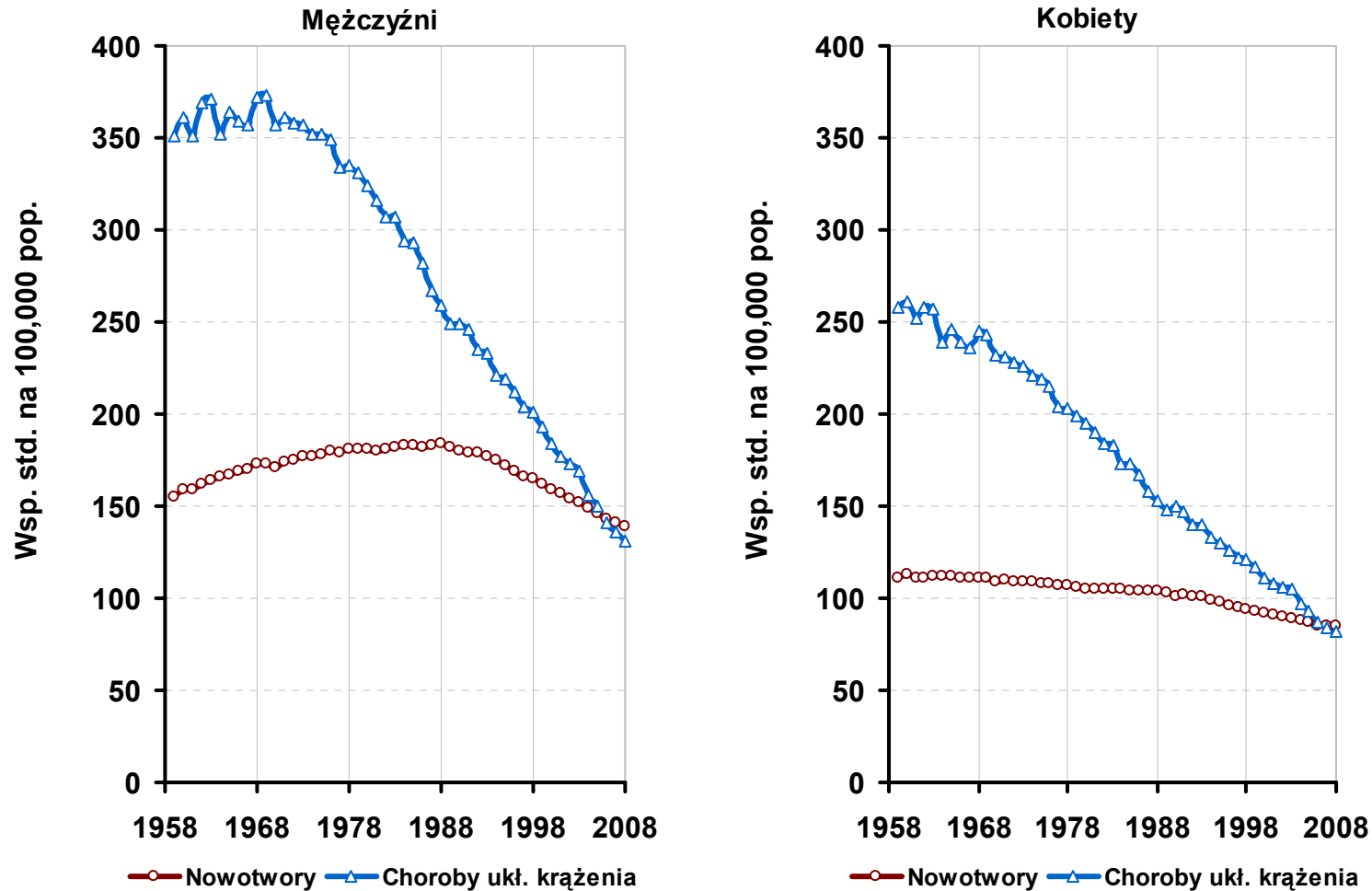
Rak płuca – wyzwania

Witold Zatoński

Centrum Onkologii – Instytut im. Marii Skłodowskiej-Curie w Warszawie

„Innowacje w leczeniu RAKA PŁUC – ocena dostępności w Polsce”
Warszawa, 21 marca 2014

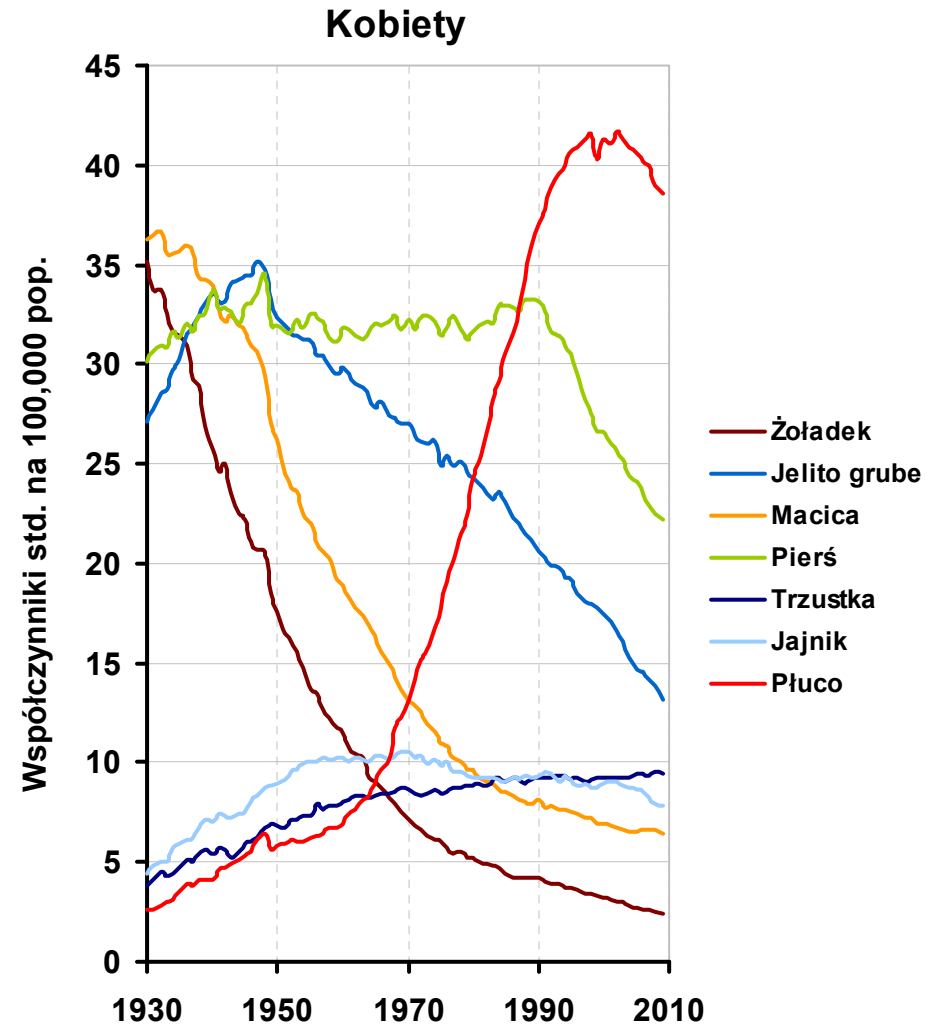
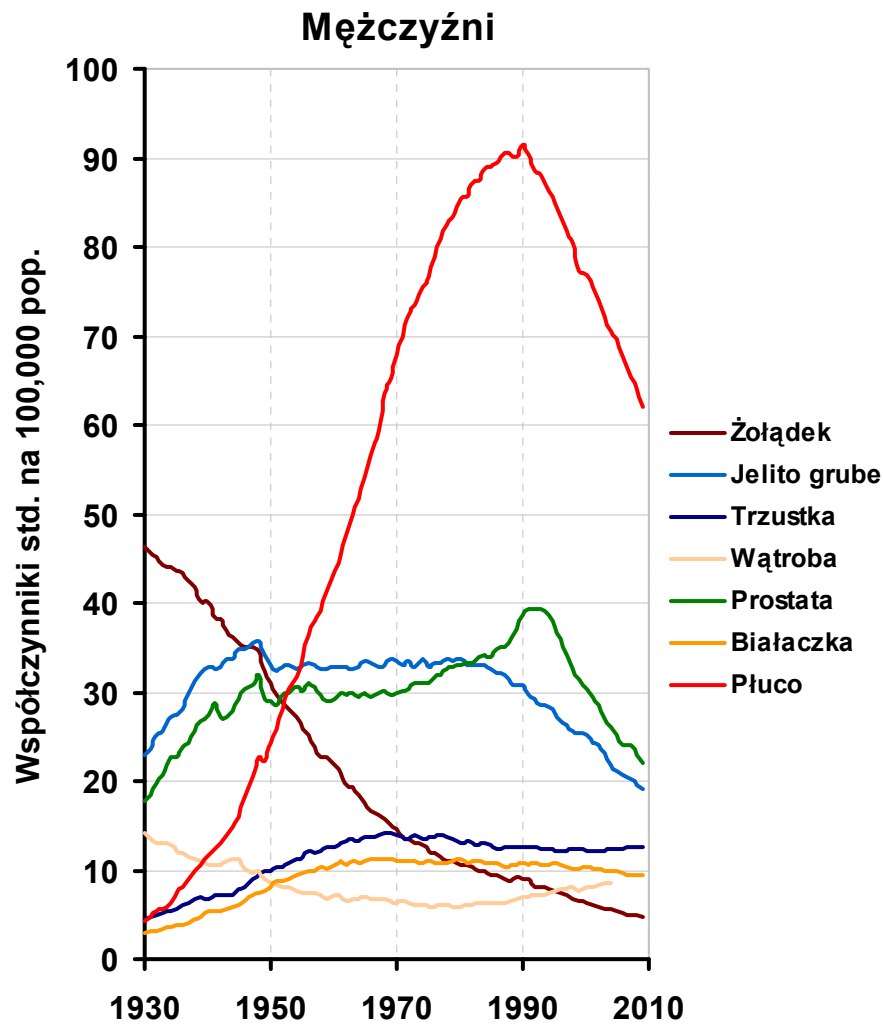
Nowotwory – główna przyczyna przedwczesnej umieralności

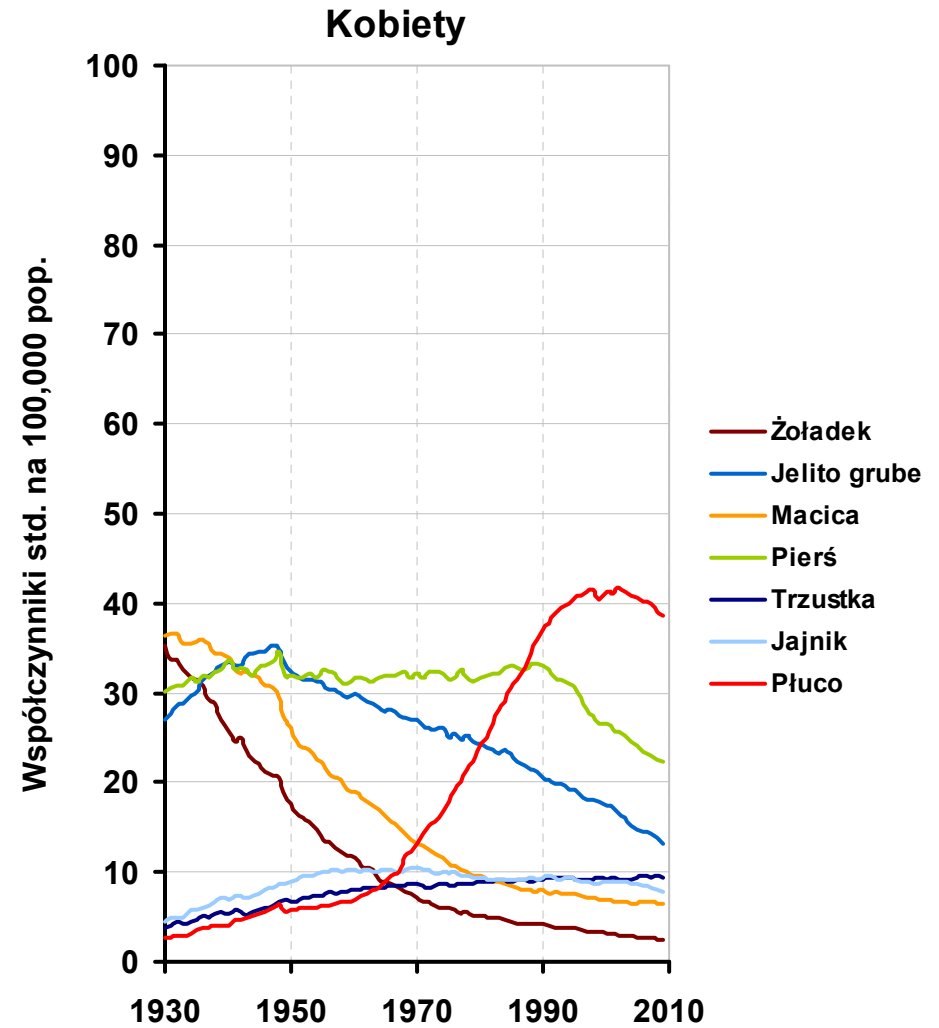
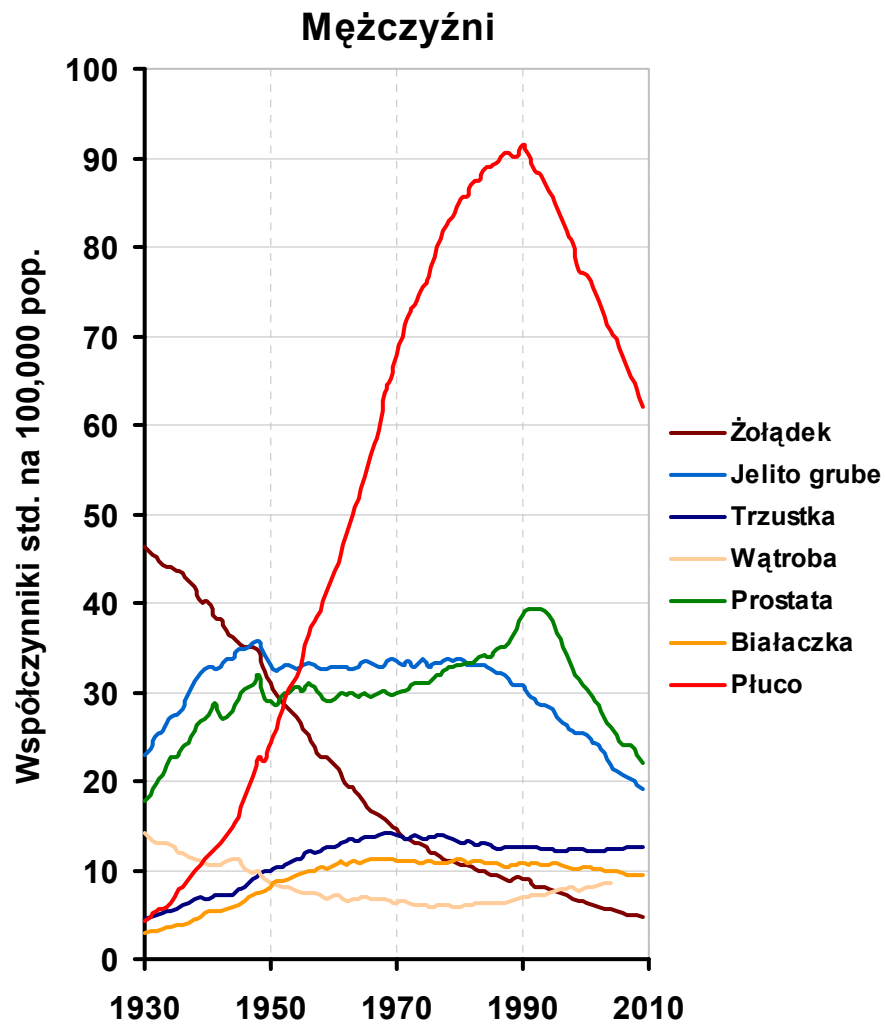
Umieralność z powodu nowotworów i chorób ukł. krążenia*, UE15, 0+

* Standaryzowane (na populację świata) współczynniki umieralności na 100,000 pop.

Umieralność na nowotwory złośliwe w USA, 1930-2009

Umieralność na nowotwory złośliwe w USA, 1930-2009

Sir Richard Doll – rak płuca wyzwaniem XX i XXI wieku

Pod koniec lat 40. w Wlk. Brytanii rak płuc stał się jednym z głównych zabójców Brytyjczyków. W niektórych kohortach urodzeniowych stanowił 20% wszystkich zgonów.

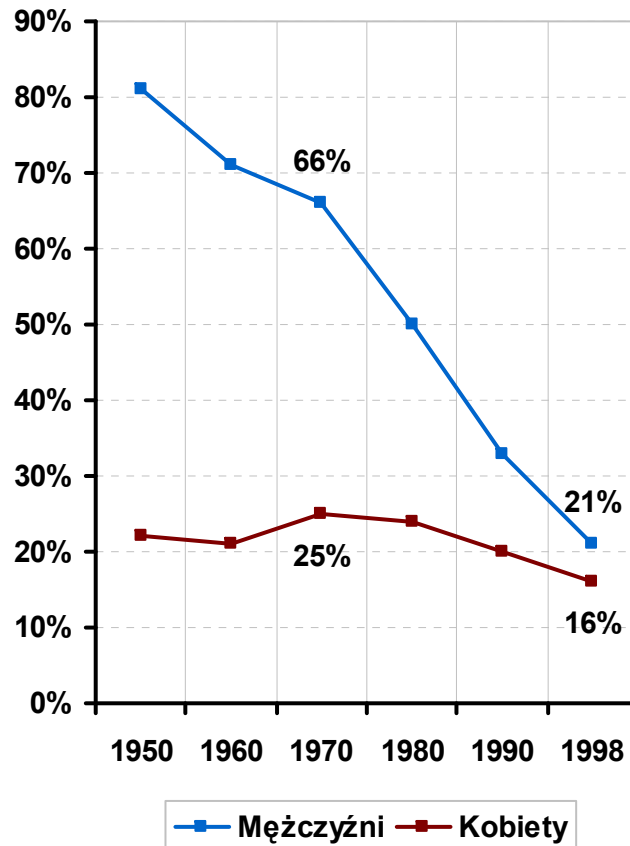
Model palenia a skumulowane ryzyko zgonu z powodu raka płuca przed ukończeniem 75. roku życia, na podstawie badań z lat 1950 i 1990

	Mężczyźni		Kobiety	
	Skumulowane ryzyko (%)			
Model palenia	1950	1990	1950	1990
Nigdy nie palący	~0.4	~0.4	~0.4	~0.4
Byli palacze	2.9	5.5	0.9	2.6
Obecni palacze wyłącznie fajki i cygar	2.8	8.1	-	-
Obecni palacze papierosów	5.9	15.9	1.0	9.5
Konsumpcja tytoniu (% palaczy)				
< 5 / day	2.8	10.4	0.6	3.4
5 – 14 / day	4.4	12.8	1.0	7.7
15 – 24 / day	5.7	16.7	2.0	10.4
>= 25 / day	9.8	24.4		

Source: Peto R. et al. Smoking, smoking cessation, and lung cancer in the UK since 1950: combination of national statistics with two case-control studies. *BMJ* 2000;321:323-329

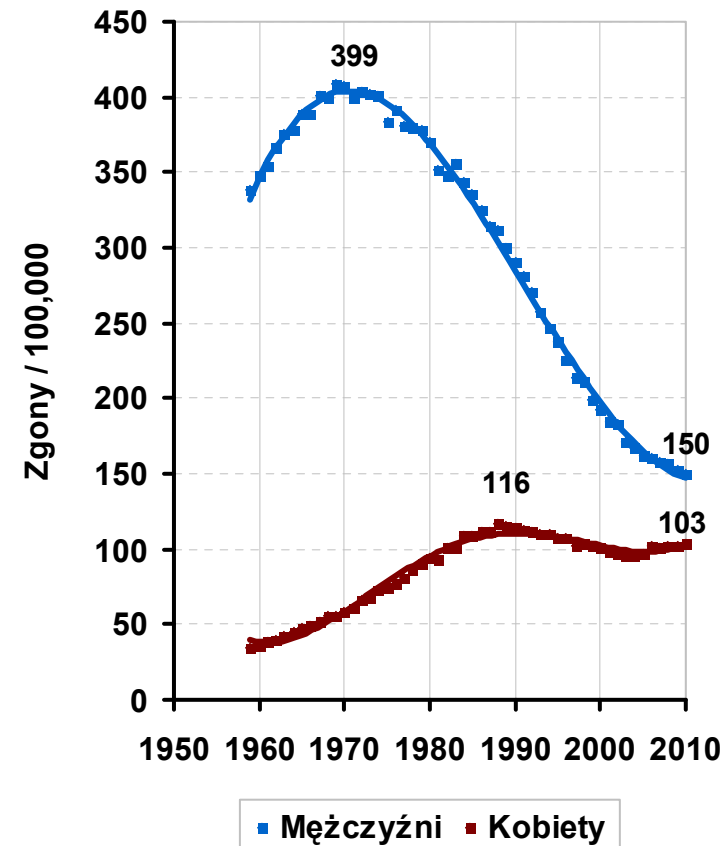
Palenie i umieralność z powodu nowotworów płuca w Wielkiej Brytanii

Częstość palenia w grupie wieku 60+,
1950-1998

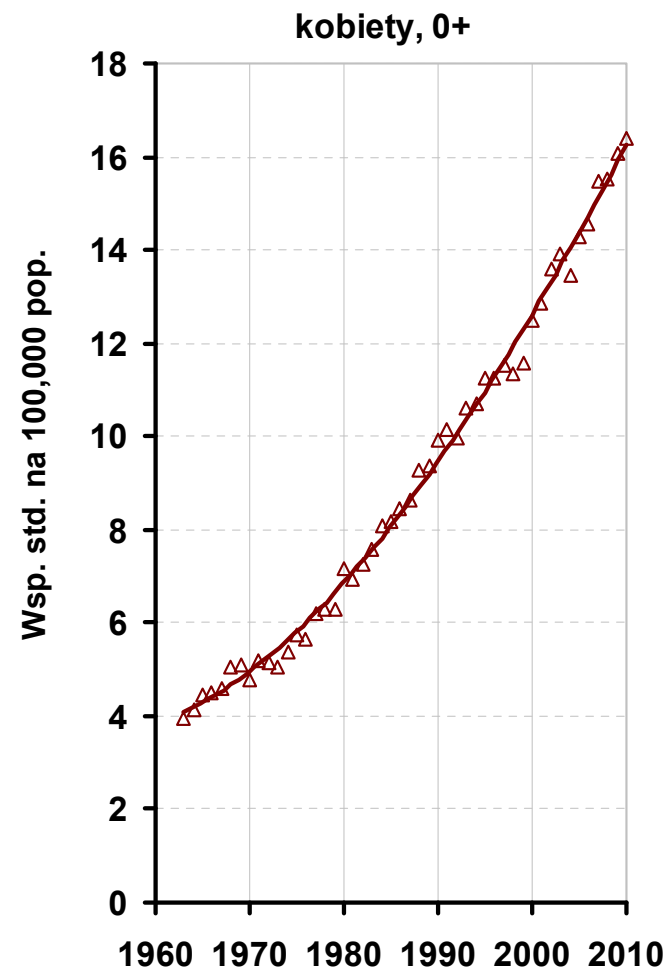
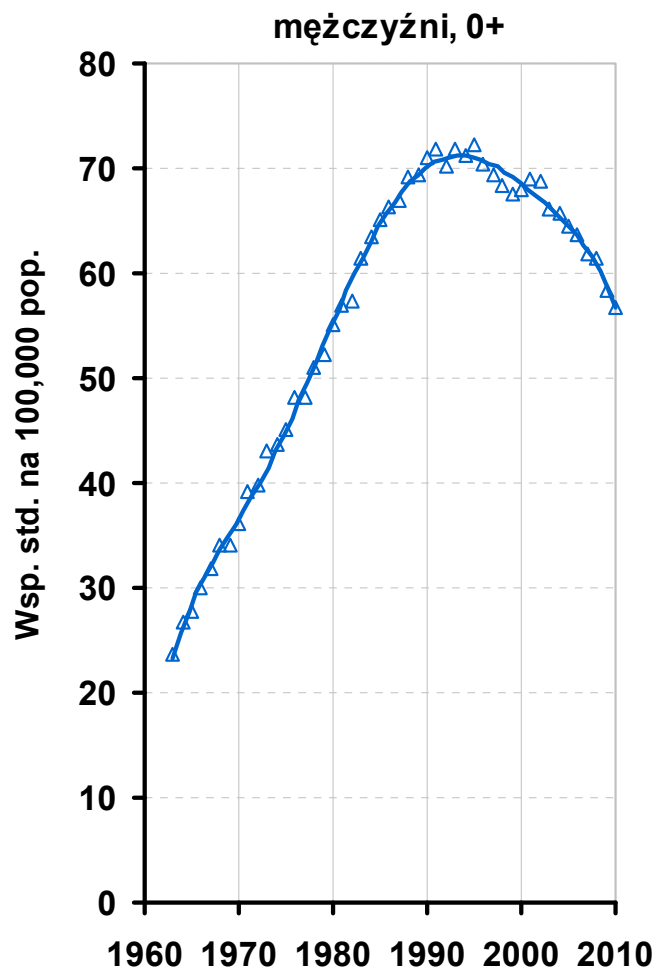
Źródło: Br Med. J, 200; 321-323-9

Umieralność na nowotwory płuca w
grupie wieku 55-74 lat, 1959-2010

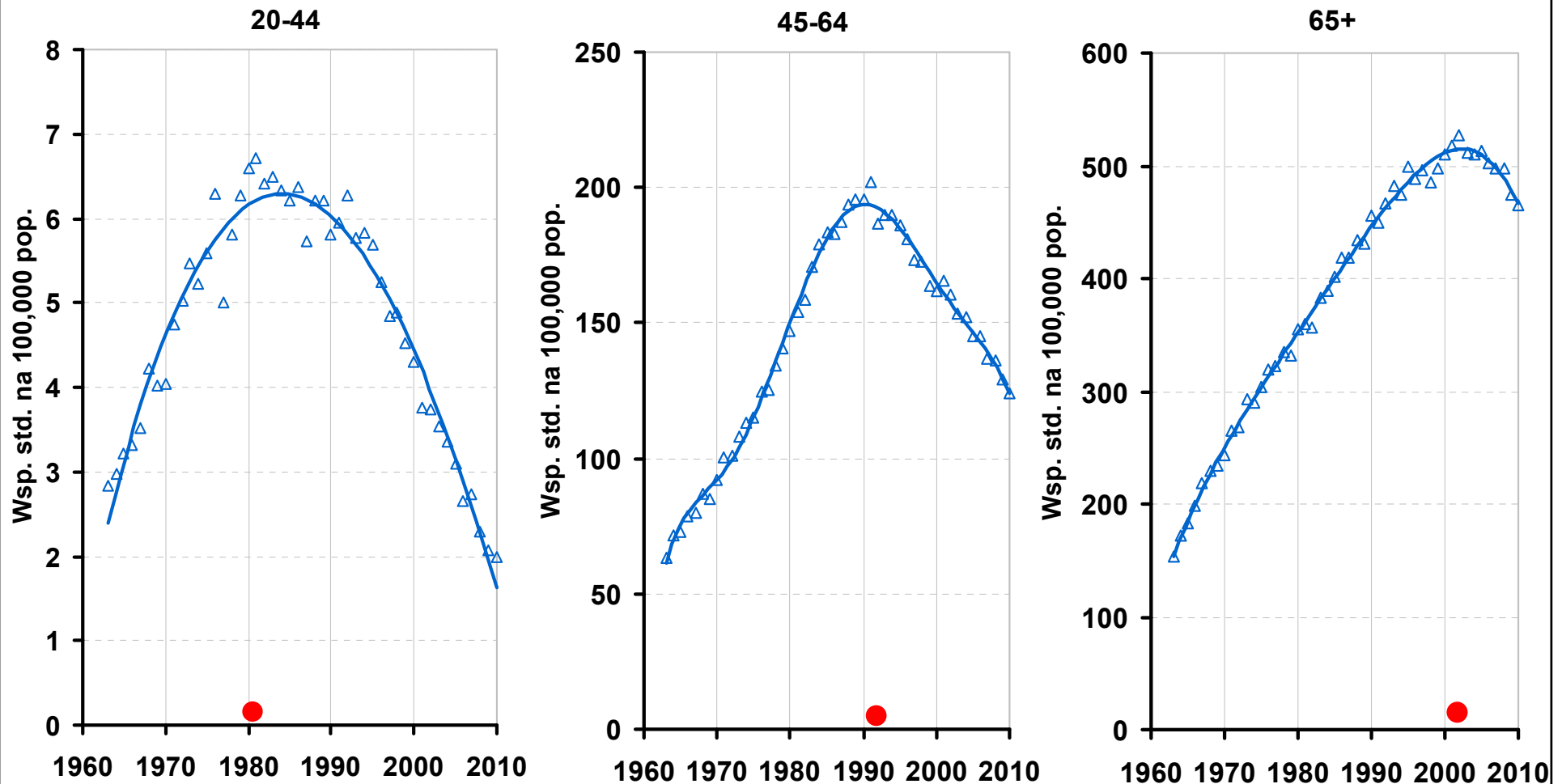
Źródło: Opracowanie własne, std. na pop. świata

Umieralność na nowotwory złośliwe płuca w Polsce, 1963-2010

Źródło: W. Zatoński, COI; Statystyka WHO, standaryzacja w oparciu o standardową pop. świata

Trendy umieralności na nowotwory złośliwe płuca w Polsce, mężczyźni, 1963-2010

Źródło: W. Zatoński, COI; Statystyka WHO, standaryzacja w oparciu o standardową pop. świata

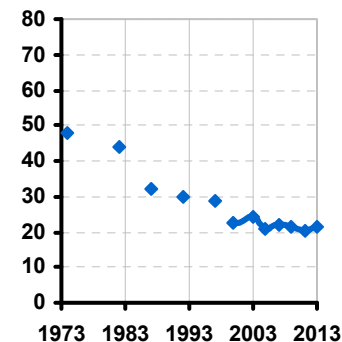
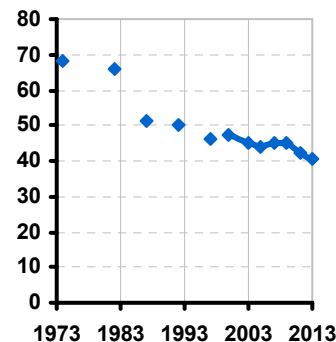
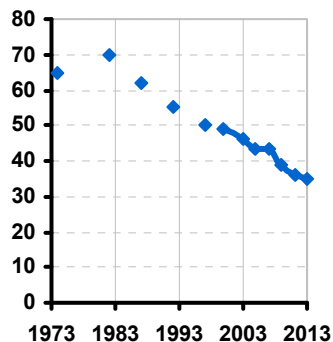
Częstość palenia vs rak płuca, Polska, mężczyźni

20-44

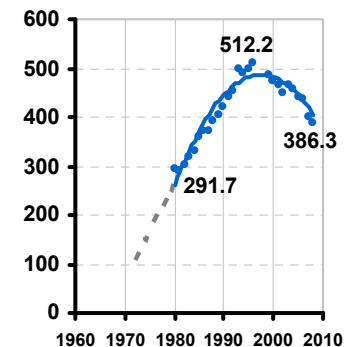
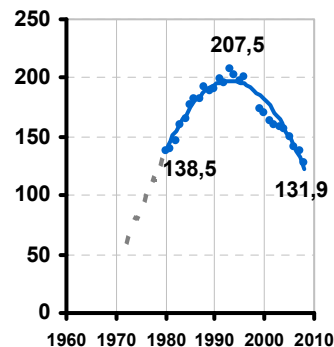
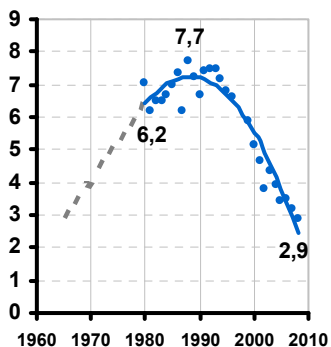
45-64

65+

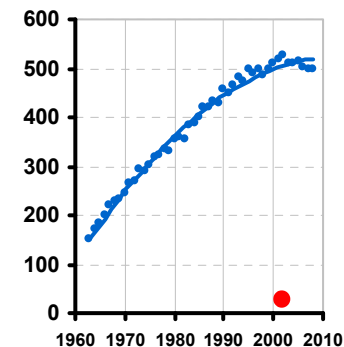
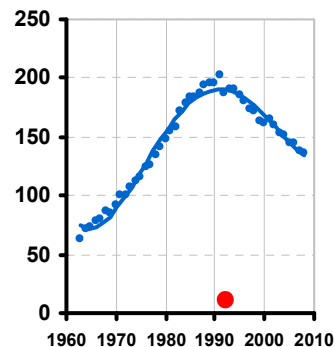
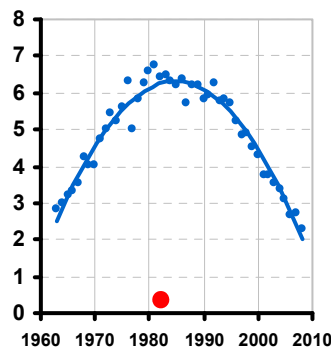
Odsetek codziennie
palących

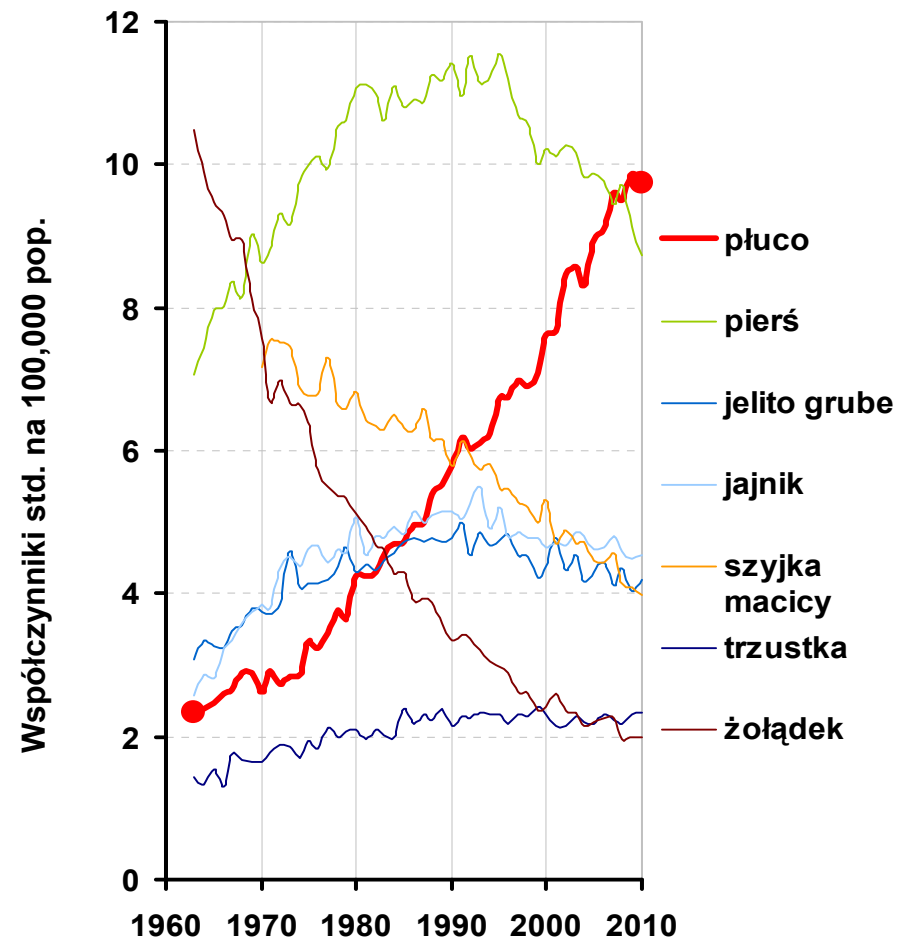
Zachorowalność na raka
płuca / 100,000

Umieralność na raka
płuca / 100,000

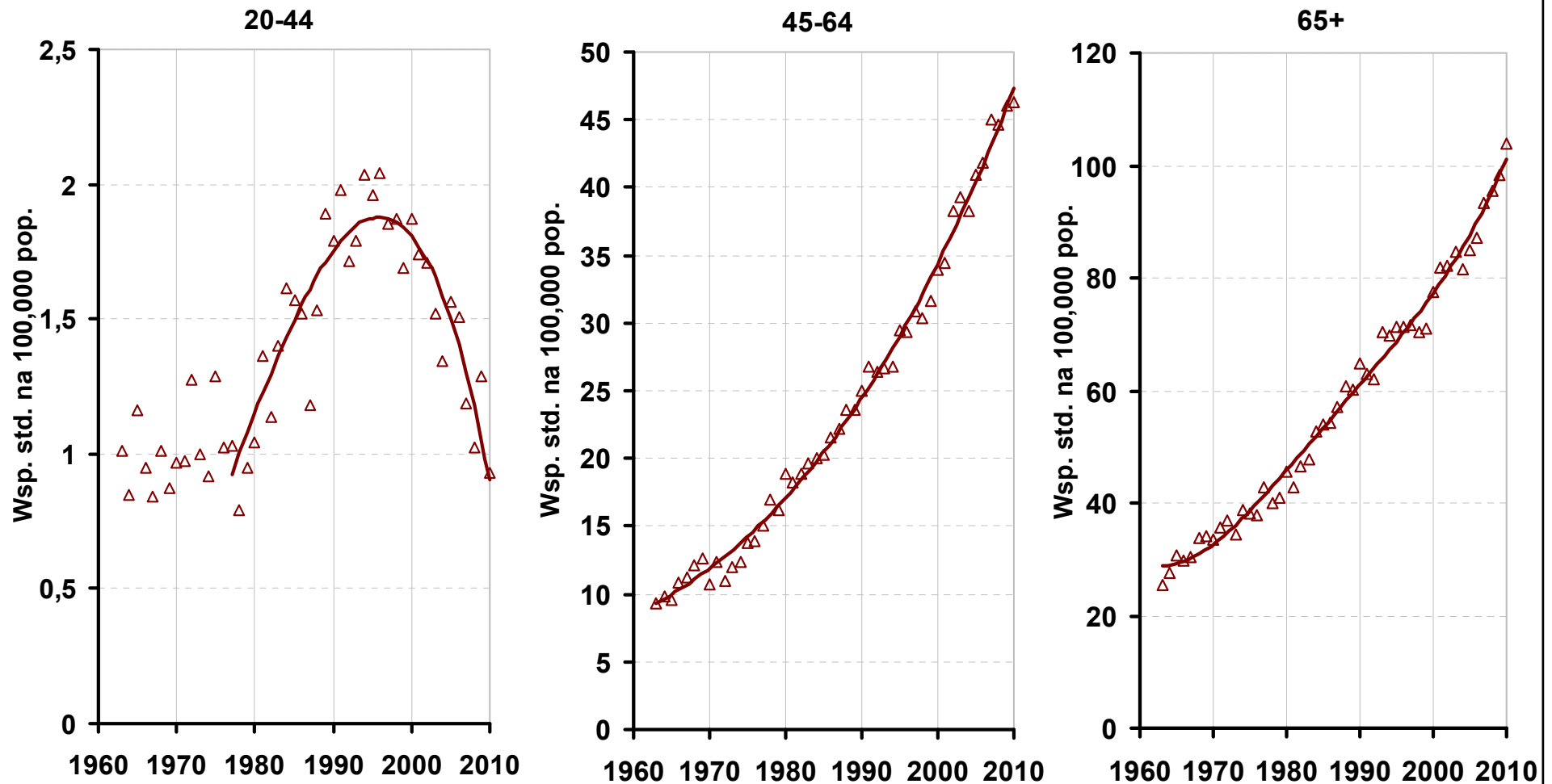

Umieralność na nowotwory złośliwe w Polsce, kobiety przed 65 r. ż., 1963-2010

Współczynniki standaryzowane zostały obliczone w oparciu o standardową populację świata

Trendy umieralności na nowotwory złośliwe płuca w Polsce, kobiety, 1963-2010

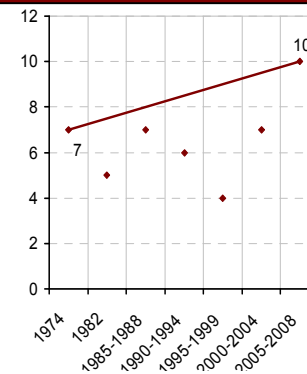
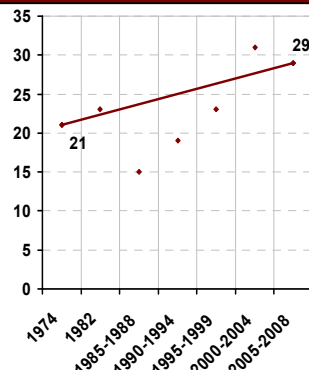
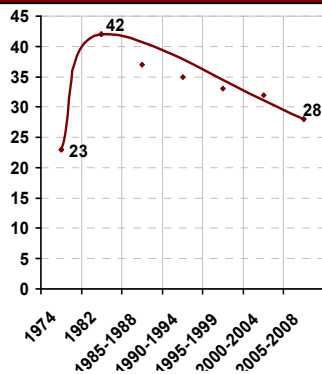
Częstość palenia vs. rak płuca zachorowalność i umieralność, Polska, kobiety

20-44 lata

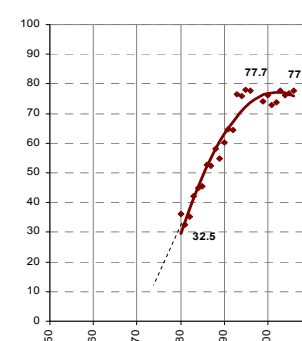
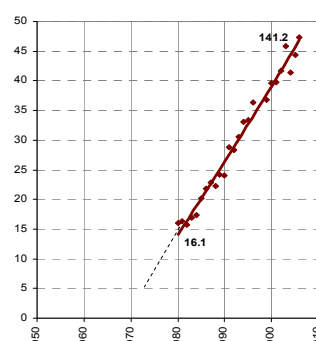
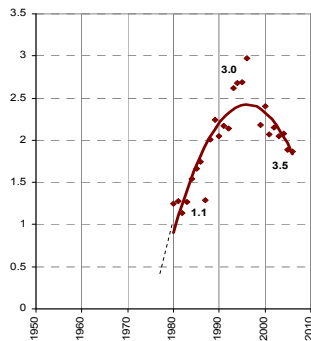
45-64 lata

65+ lat

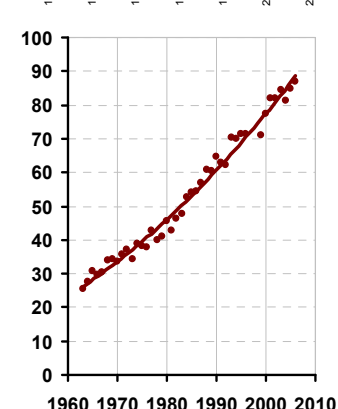
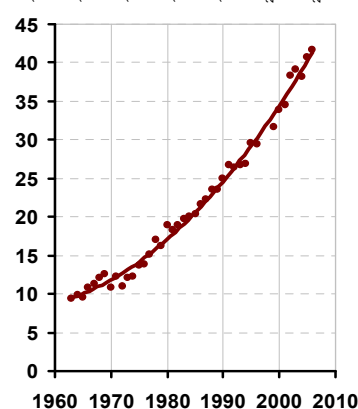
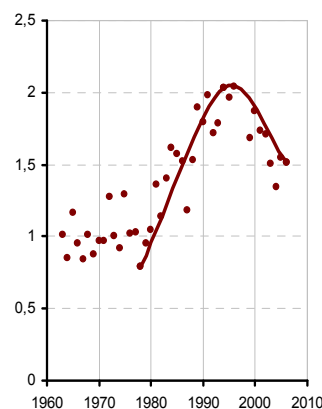
**Odsetek codziennie
palących**

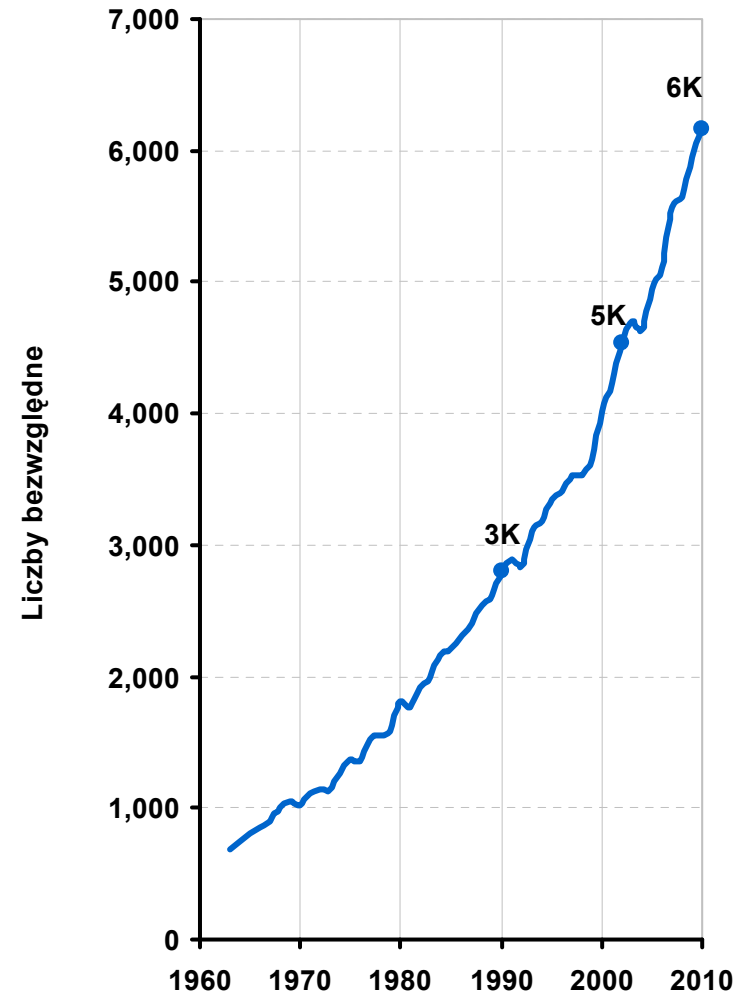
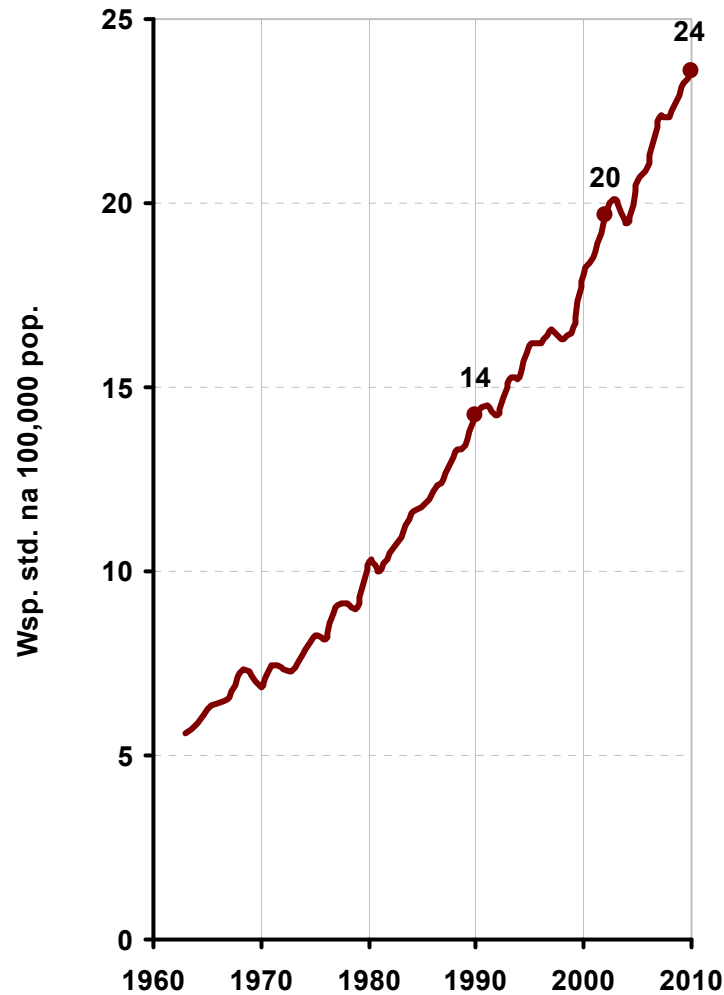
**Zachorowalność na raka
płuca / 100,000**

**Umieralność na raka
płuca / 100,000**

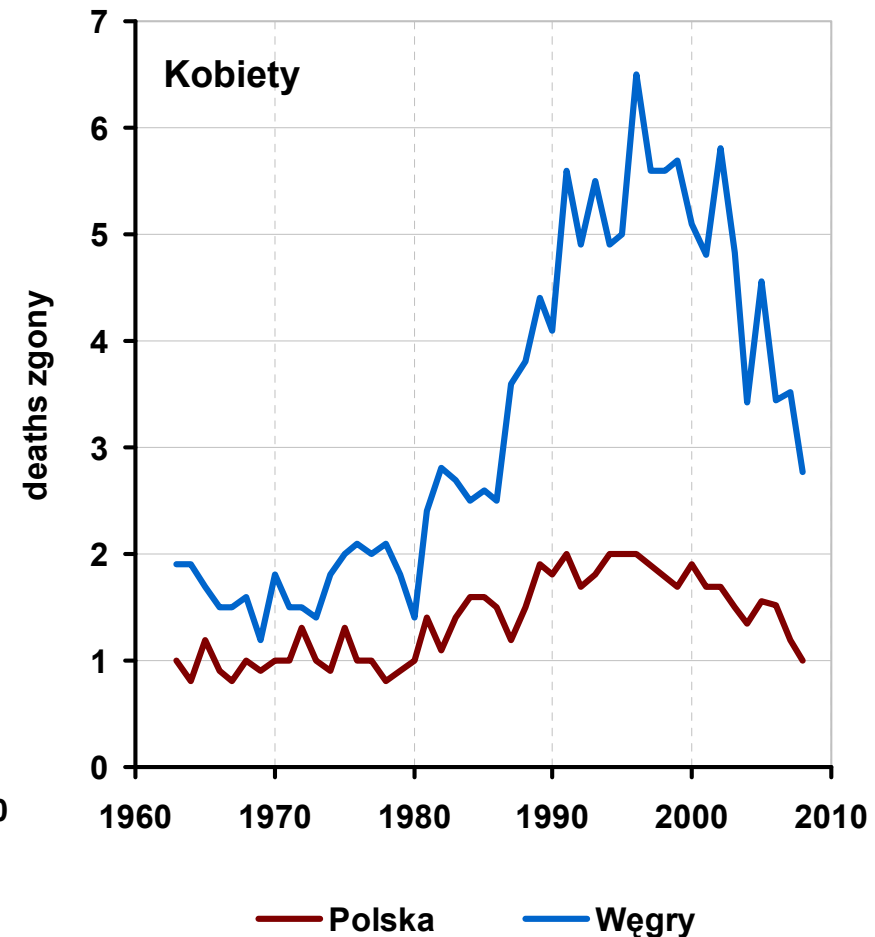
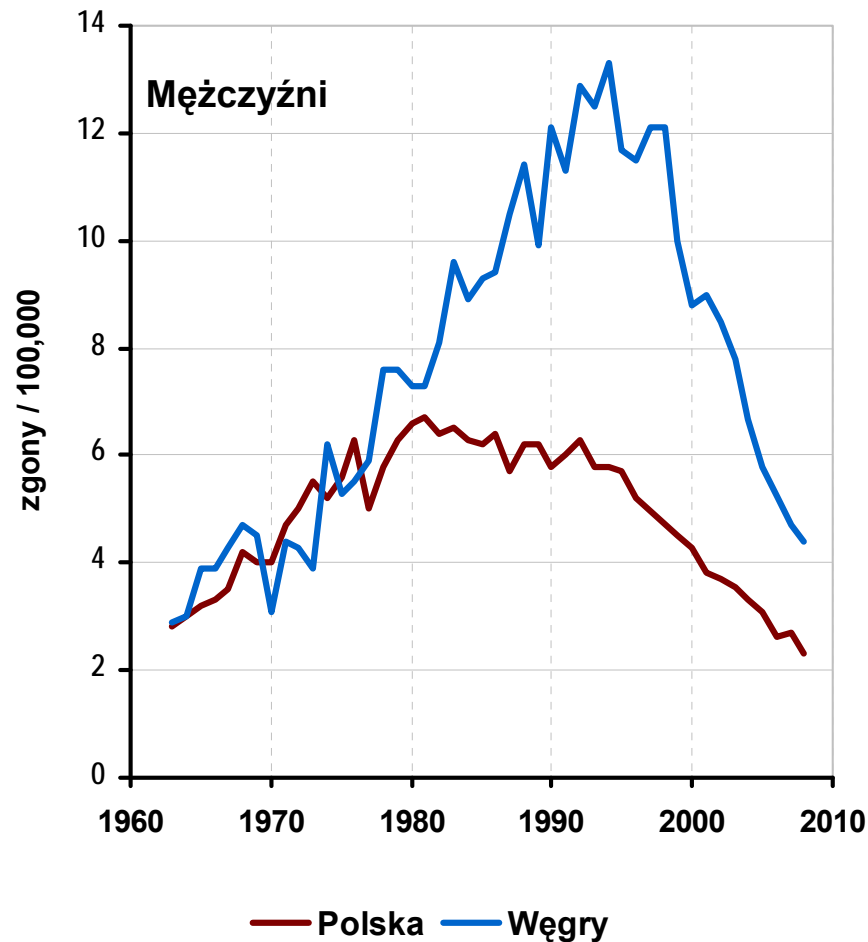

Nowotwory złośliwe płuca: współczynniki umieralności vs bezwzględne liczby zgonów, Polska, kobiety, 0+, 1963-2010

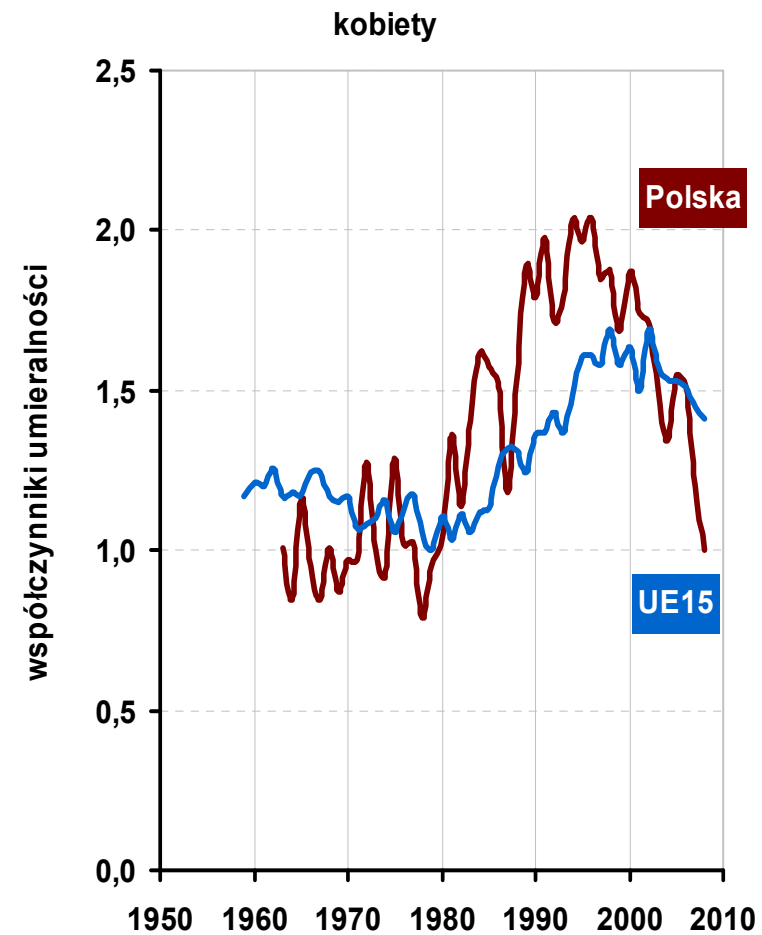
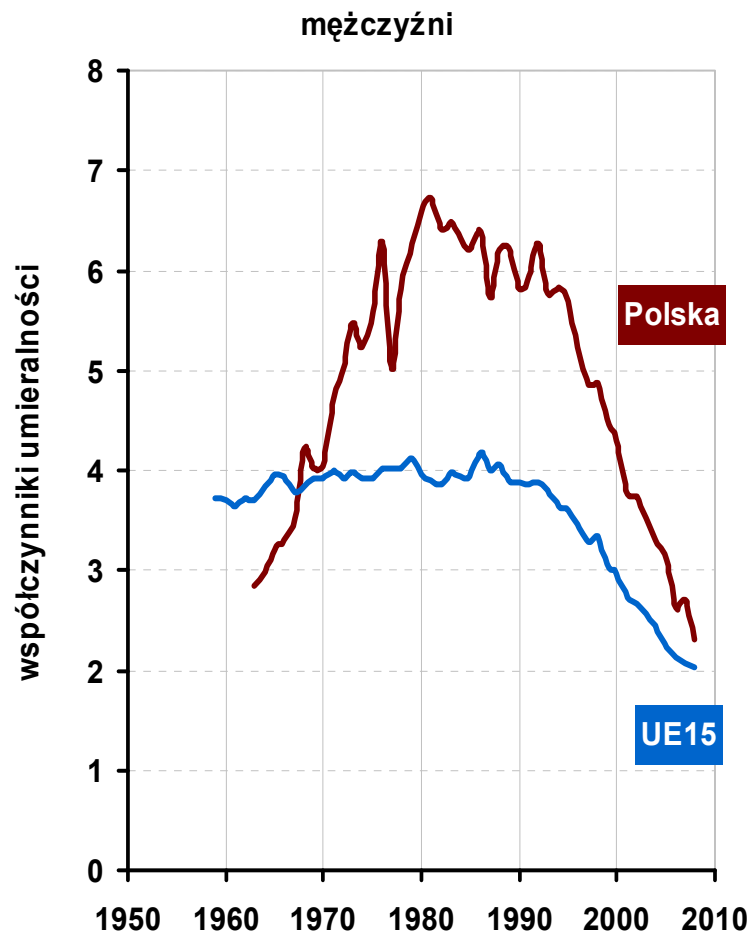

Współczynniki standaryzowane zostały obliczone w oparciu o standardową populację Europy

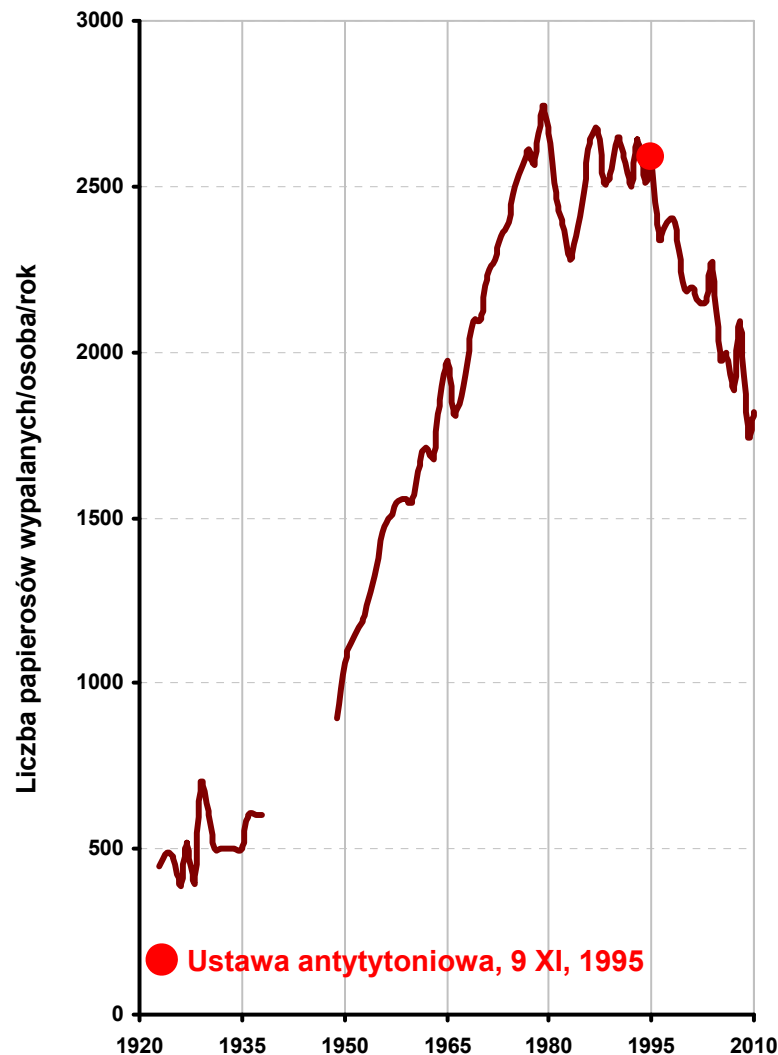
Umieralność na nowotwory złośliwe płuca, Polska i Węgry, 1965-2008, w grupie wieku 20-44 lata

Umieralność na nowotwory złośliwe płuca, Polska vs UE15 w latach, 1965-2008, w grupie wieku 20-44

Zmiana trendu spożycia papierosów w Polsce

- W latach 80. obserwowano w Polsce najwyższą na świecie konsumpcję papierosów.
- Na początku lat 80. konsumpcja papierosów została zahamowana najpierw z powodu kryzysu ekonomicznego a następnie w latach dziewięćdziesiątych na skutek interwencji zdrowotnej zaczęła spadać.
- Spożycie papierosów spadło o 1/3 z 2741 sztuk w 1979 do 1821 sztuk w 2010 roku.

**Spożycie papierosów *na osobę*,
Polska, 1923-2010**

Program kontroli raka płuca w Polsce musi zawierać kilka podstawowych elementów.

- Badania naukowe – podstawowe, epidemiologiczne, diagnostyczne, kliniczne etc.
- Prewencja pierwotna / programy zmniejszające ekspozycję populacji Polski na czynniki rakotwórcze prowadzące do raka płuca (m.in. budowanie świadomości o rakotwórczym / pneumorakotwórczym działaniu dymu papierosowego, pogłębianie klimatu braku tolerancji wobec palenia, zmiany postaw wobec palenia m.in. programów leczenia zespołu uzależnienia od papierosów / tytoniu ect.
- Wczesna diagnostyka
- Zespoły specjalizujące się w kontroli raka płuca (lung cancer unit)?
- Monitorowanie, nadzór lekarski, psychologiczny po fazie aktywnego leczenia.
- Inne